

Nr 233.

Av herr **Eriksson** i Grängesberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 159, angående understöd åt änkor och barn efter vissa till följd av explosioner vid Stockholms tygstations laboratorium samt Åkers krutbruk omkomna personer.

I proposition nr 159 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att bevilja understöd åt änkor och barn efter vissa till följd av explosioner vid Stockholms tygstations laboratorium samt Åkers krutbruk omkomna personer.

Understödsbeloppen hava föreslagits av statskontoret och uppgå till, för änkor 400 och barnen 200 kronor årligen. Arméförvaltningens artilleridepartement har föreslagit respektive 500 och 180 kronor. Som motiv för sitt förslag har statskontoret anfört ett liknande fall från år 1902. De sålunda föreslagna ersättningsbeloppen synas mig vara allt för knappt tilltagna. Den olyckshändelse som berövat dessa kvinnor sina män och barnen sina fäder var fruktansvärt ohygglig. Den sorg och förstämning som därigenom framkallats i deras hem kan icke med pengar ersättas, men det är statens plikt se till att de efterlevande icke komma att lida nöd. Om 400 respektive 200 kronor år 1902 ansågs vara ett lämpligt understöd måste samma belopp nu anses vara för ringa. Sedan dess ha levnadskostnaderna stegrats högst avsevärt. De dödade manliga arbetarne hade relativt god avlöning, som medgav en någorlunda dräglig tillvaro. Om de understödsbelopp, som Kungl. Maj:t föreslagit beviljas, kunna däremot de efterlevande knappast, även med yttersta ansträngning, taga sig fram utan hjälp från annat håll. Detta kan omöjligt vara värdigt staten, arbetsgivaren.

I propositionen nr 115 har föreslagits, att riksdagen måtte medgiva tjänstnehavare vid statens järnvägar, posten och tullverket, som under tjänstgöring å ångfärja lidit kroppsskada eller ljutit döden till följd av omständigheter som stå i samband med nu pågående krig, att

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 4 saml. 115 häft. (Nr 233.)

erhålla understöd efter grunder som för befattningshavare vid statens järnvägar tillämpas då skadestånd skall utgå enligt lagen den 12 mars 1886.

Av järnvägsstyrelsen utbetalas vid sådana tillfällen ersättning till änka med årligt belopp, som tillsammans med annan pension och eventuellt ränta å kapital uppgår till 40 procent av mannens lön. Barnen erhålla med samma beräkningsgrund 9 procent. Om understöd även i detta fall skulle lämnas enligt samma grunder bleve understöden till änkorna ungefär följande. Hilda Kristina Skoglund 940 kronor, Kristina Elisabeth Borg 640 kronor, Kristina Albertina Jakobsson 640 kronor, Charlotta Röding 450 kronor, Karolina Lantz 800 kronor, Sofia Matilda Wästhalm 600 kronor och Karolina Wilhelmina Tunlund 920 kronor. För de efterlämnade barnen bleve understöden däremot något mindre än vad Kungl. Maj:t här föreslagit. Om man jämför levnads-kostnaden nu och 1902 samt tager i betraktande de avlöningar som de dödade männen hade jämte de pensionsbelopp, som i nämnda proposition nr 115 föreslås, synes mig en höjning av änkornas pension med 200 kronor vara väl motiverad. Om man frånser änkan Skoglund, som vid ett bifall till detta yrkande får, tillsammans med vad hon från annat håll erhåller, i pension 800 kronor, blir ändå icke deras årliga pension mer än 600 kronor. För barnen vill jag icke föreslå någon höjning utom för gossen Nils Axel Folkard. Detta barn har förlorat sin moder, sitt enda stöd, och ett understöd av 200 kronor torde icke kunna skaffa honom god omvårdnad, uppehälle och uppfostran. Även i detta fall synes understödet böra höjas med 50 procent.

På grund av det anförda hemställes,

att pensionerna till i Kungl. Maj:ts proposition nr 159 omförmälda änkor måtte bestämmas till årliga belopp som för var och en av dem med 200 kronor överstiger vad Kungl. Maj:t föreslagit samt att understödet till tygarbeterskan Anna Elvira Boströms efterlevande minderårige son Nils Axel Folkard måtte bestämmas till 300 kronor årligen.

Stockholm den 30 april 1915.

Bernh. Eriksson.